



เรียน ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายวัส ติงสมิตร

cc: นางฉัตรสุดา จันทร์ดีเยี่ยม กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, นายชาติชาย สุธาทิกกลม กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, นางอังคณา นีละไพจิตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, และ นายโสพล จริงจิตร เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7 120 หมู่ที่ 3

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง: จดหมายเปิดผนึกเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติต่อกรณีการสอบสวนทางวินัยต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางอังคณา นีละไพจิตร

เรียน ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI) ขอแสดงความกังวลเป็นอย่างยิ่งต่อกรณีการสอบสวนทางวินัยที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางอังคณา นีละไพจิตร ทั้งนี้ ANNI ทราบดีว่าการไต่สวนดังกล่าวเริ่มต้นขึ้นภายหลังจากการอภิปรายโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) นายดวง อันทะไชย และต่อมาการร้องเรียนดังกล่าวได้ถูกส่งไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยนายสุรวัชร สังขฤกษ์

เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ สนช. ได้จัดการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยมีวาระการพิจารณาเรื่องรายงานการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย และรายงานผลปฏิบัติงานของกสม. โดยในระหว่างการประชุม สมาชิกสนช. นาย ดวง อันทะไชย ได้อภิปรายเป็นเชิงนัยโจมตีกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางอังคณา นีละไพจิตร โดยกล่าวอ้างถึงการที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีทางการเมืองซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ควรเข้าไปสังเกตการณ์คดีเหล่านั้น

คดีการเมืองดังกล่าวเชื่อได้ว่าเป็นคดีที่นายปิยนุตร แสงกนกกุล เลขาธิการพรรคอนาคตใหม่ถูกตั้งข้อหาเพื่อพิจารณาคดีความผิดฐานนำข้อมูลอันเป็นเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์และความผิดฐานดูหมิ่นศาล ทั้งนี้ ANNI ทราบว่า ภายในระยะเวลาหนึ่งสัปดาห์หลังจากการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติดังกล่าว ทางกสม.ก็ได้ริเริ่มการสอบสวนทางวินัยต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางอังคณา นีละไพจิตร

หลักการปารีส (The Paris Principles) ได้กำหนดหลักประกันความเป็นอิสระของสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติเอาไว้¹ โดยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติควรได้รับมอบอำนาจหน้าที่ที่จะพิจารณาได้อย่างอิสระต่อเรื่องใดๆก็ตามที่อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ขององค์กร สถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติควรสามารถที่จะกำหนดได้ว่าอาณัติใดขององค์กรที่สมควรให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กร นอกจากนี้ไปนี้ สถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติควรสามารถที่จะอำนาจตัดสินใจต่อผลการวินิจฉัยข้อเท็จจริง ข้อสรุป และข้อเสนอแนะสืบเนื่องจากการทำงานภายใต้ของขอบเขตหน้าที่ขององค์กร² ดังนั้น ในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กร สถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ ควรสามารถดำเนินการให้เป็นผลภายใต้ขอบเขตขององค์กรได้อย่างเป็นอิสระ ปราศจากซึ่งแรงกดดันทางการเมือง การข่มขู่ที่จะถูกทำร้ายร่างกาย หรือ การคุกคามใดๆ³

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้บัญญัติขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกสม. ในการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภายในประเทศ อำนาจหน้าที่เหล่านี้ย่อมรวมไปถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนในเหตุการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การชุมนุมทางการเมือง การจำคุก กระบวนพิจารณาตามกฎหมาย และการเลือกตั้ง ในกรณีฉุกเฉินที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างร้ายแรง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรสามารถจัดการกับกรณีดังกล่าวได้โดยไม่ชักช้า และ เสนอมาตรการและวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันหรือเยียวยาสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว⁴

ANNI มีความเห็นว่าการกระทำของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางอังคณา นีละไพจิตร เป็นการกระทำภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกสม. ในด้านการเฝ้าสังเกตการณ์ ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ย่อมถือเป็นการกระทำอันเป็นปกติของกสม. เพื่อเป็นการป้องกัน และยับยั้งการละเมิดสิทธิมนุษยชน ผ่านการแสดงตนในนามตัวแทนของกสม. ภายใต้สถานะผู้สังเกตการณ์และผู้รายงานในสถานการณ์นั้นๆ⁵ แทนที่จะดำเนินการสอบสวนทางวินัย กสม. ภายใต้การนำของท่าน สมควรที่จะสนับสนุนกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางอังคณา นีละไพจิตร ซึ่งได้ดำเนินการตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกสม. ภายใต้บริบทที่ท้าทายต่อการปฏิบัติงานของ

¹ Principles Relating to the Status and Functioning of National Institutions for the Protection and Promotion of Human Rights (The Paris Principles), para C (A)

² <https://www.asiapacificforum.net/support/what-are-nhris/independence/>

³ Human Rights Council Resolution, A/HRC/39/L.19/Rev.1, <http://undocs.org/en/A/HRC/39/L.19/Rev.1>

⁴ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๐ วรรค ๒ และ วรรค ๔, มาตรา ๔๑ และ มาตรา ๔๒

⁵ <https://www.asiapacificforum.net/support/what-are-nhris/fact-sheet-6-monitoring-human-rights/>

กสม. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยิ่งถูกคาดหวังให้ดำรงไว้ซึ่งการปฏิบัติอำนาจหน้าที่ของตนด้วยความเป็นอิสระและควมมี
ประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ดังนั้น ANNI จึงเรียกร้องให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน นายวัส ติงสมิตร ยุติการสอบสวนที่ไม่มีมูลนี้อย่างเร่งด่วน ANNI ขอ
เรียกร้องให้คุณในฐานะประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กระทำการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของกสม. ซึ่งสมควร
จะเป็นสถาบันที่อิสระและน่าเชื่อถือต่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย นอกจากนี้ ANNI ขอต่อท้ายข้อเรียกร้อง
ให้กสม. ปฏิบัติตามหลักการปารีสอย่างครบถ้วน

ขอแสดงความนับถือ



จอห์น ซามูเอล

กรรมการบริหาร

สภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย (FORUM-ASIA)

สำนักเลขาธิการ เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI)

เกี่ยวกับ เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเอเชียว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (ANNI):

ANNI ถูกก่อตั้งขึ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยเป็นเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในเอเชียที่
ทำงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ (NHRIs) ANNI มีสมาชิกที่เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนจากทั่วเอเชีย โดย
ปัจจุบัน ANNI มีองค์กรสมาชิกทั้งหมด 33 องค์กรจาก 21 ประเทศหรืออาณาเขตต่างๆในเอเชีย การทำงานของสมาชิกของ ANNI
มุ่งเน้นที่การเสริมสร้างการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติในเอเชีย เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ
มนุษยชน รวมทั้ง สนับสนุน การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลของสถาบันดังกล่าวตามหลักการปารีส (Paris Principles) และ ข้อสังเกต
ทั่วไปของอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (SCA) ของเครือข่ายพันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
(GANHRI)